

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăștie“ și „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului“.

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România și străinătate 15 lei pe an.

APARE:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu prețuri moderate
Abonamentele și inserțiunile se plătesc înainte.

Profitul expozițiilor.

Dacă omul ar continua a trăi singuratic nu numai că acest mod de viață i'ar fi imposibil, dar însușirile cu care este dotat ar fi pierdute; ar rămânea în mijlocul naturii, ca o rază minunată într'un pustiu fără de margini la care călătorul n'ar fi putut s'ajungă.

Instinctul de conservare însă l'a povățuit a se asocia și a cunoaște astfel valoarea și darurile sale, a'și dezvolta în fine inteligența prin care el va putea întrebuița cu folos și stăpâni natura. »Societatea a dezvoltat pe om, ear omul a perfecționat societatea«. Civilizația întregă e produsul societății; e munca și inteligența acumulată și conservată de societate.

În goana sa după lucruri noi omul n'a cruțat nimic; continuu lacom năzuște, aspiră tot mai sus. De abia cioplită opera sa, el caută cu inteligența și rațiunea sa a smulge eternele taine ale naturii. Nu vrea să cunoască hotar!

Și examinează lucrarea; îi studiază defectele, insistă asupra părților reușite;

pentru economisirea energiilor, se păstrează ca model lucrările ce corespund și armonizează cu concepția, fixându-se în modul acesta norme și reguli de urmat.

Activitatea omului în sensul acesta se manifestă în felurite chipuri. Nicăeri însă nu se poate prezenta și admira creațiunile omenești mai în splendoare, ca în expoziții.

E surprinzător să vezi adunate în acelaș teatru produse similare și interese contrarii din a căror apropiere se tinde la cea mai desăvârșită perfecționare. E ceva înălțător a intra în aceste temple clădite de mâna omului, spre a glorifica geniul. Ce jertfe mai sublime se pot aduce Dumnezeirei, de cât mărturia că i-s'a înțeles graiul cu care ea a voit a vorbi? Ce sanctuar mai blând, mai pios și mai sfânt se poate ridica unei Divinități?

În adevăr expozițiile sunt niște academii populare deschise întregii lumi; sunt un auxiliar necesar al instrucțiunii publice pe care o completează; ele concretizează noțiunile teoretice dobândite prin lectură sau auzite dela catedră. Dacă n'ar avea alt scop de cât a des-

volta în om sentimentele de frumos, de estetică, ele încă nu 'și ar perde din importanța lor.

Pentru poporul de jos expozițiile sunt niște școli practice, menite a'l cultiva și a'l stimula.

Dacă ele exercită o înrîurire binefăcătoare asupra societăților, care deja au veche cultură, nu mai puțin ele sunt utile pentru popoarele tinere.

Pentru țărâtimea noastră, care aproape singură formează contingentul cel mai numeros al analfabeților, expozițiile agricole și industriale ar avea un efect salutar. Țăranului român i-s'a spus să învețe carte, pentru că așa e bine, fără a se deștepă în etinteresul și dorința de a se instrui. La întrebările lui naive: »Da ce facem cu atâta carte«: i-s'a răspuns: »spre a ajunge om mare, slujbaş harnic, a trăi mai înlesnit.

Fără îndoială cu direcția aceasta greșită, determinarea în așa mod a scopului școlii, în loc de a face din sêtean un gospodar luminat, școala l'a precipitat spre proletariat, l'a deprins a trăi în lume imaginară, care vecinic fuge din nainte-i, ca o chimera!

FOIȚĂ

IDEI SUBLIME:

- »Căci Românul e întocmai
- »Precum stâncile mărețe
- »Care 'n valurile mărei
- »Furtunate și istețe
- »Neclintite în veci rămân

Sunt destule atâtea chinuri
Doamne! »Adu ziua mult dorită
Zi de pace și tărie
Zi de glorie iubită
Pentru acest sârman popor.

Pentru o nație creștină
Care poartă un mare nume
Și în suflet 'i presimțe
Că-i chemată în astă lume
La un falnic viitor.

DIN POPOR.

Doamne la inima mea
Este un rîu și-o fîntînea;
Fîntîna-i năcaz de moarte,
Rîul le sapă pe toate.

Cine ți-a pus nume lume
Nu ți-a știut pune nume;
Să-ți fi pus numele floare.
Că ești mare nșălătoare.

Arză-l focu om urît,
Nici la moară n'are rînd
Dar omul care-i frumos,
Cum se duce varsă 'n coș.

Trece badea pingă minie
Par' că nu ne-am avut bine..
Nici eu nu-l întreb, ci trec,
Dar cu ochii îi petrec.

CUVÎNTUL.

Un fremăt trece prin pădure..
Moșnegii de pe culme plâng,
Iși pleacă vîrfurile sure
În fața tînarului cîrîng

Iar florile de primăvară
Ridică capetele sus,
Șoptind în ruga lor de seară
Cuvîntul care li s'a spus.

De peste munți, pe supt ruine,
A curs cu apele la noi,
S'a ridicat în lumi senine
Și cîrîngul l-a beut din ploi.

Pe petrele dela morminte
Salcîmii 'n flori s'au scuturat..
Dormiți în pace, umbre sfînte.
Dormiți... cuvîntul a 'nviat!

Maria Cunțan.

Expozițiile agricole, comerciale și industriale pentru țara și nația noastră, ar fi oare cum un remediu contra celor semnalate mai sus, menite a îndruma pe țeran pe căi sănătoase și fericite.

Foloasele lor vădite au început să fie înțelese de toate straturile sociale românești. O dovadă mai mult pe lângă alte multe menționate deja, e chipul cum s'a răspuns de lumea lucrătoare cu brațele din întreaga noastră țară, la apele inițiatorilor și organizatorilor Expoziției Agrare din Sibiu, Seliște, Brașov, Mediaș etc. apoi din România mai în toate Orașele, de astă toamnă, din primăvara și anunțate pe vara și toamna aceasta.

Adunată la un loc și aranjată în mod artistic, toată crema producției solului țării noastre și fasonarea produselor lui de mâna omului, s'a putut vedea de toată lumea dornică să cunoască puterea de producție a Ungariei și special a Ardealului, cât și ce se poate face în țara noastră cât de mult s'a pășit pe scara progresului, cum se poate trăi mai bine din cultivarea pământului și creșterea vitelor în țara noastră numită «eminamente agricolă», cu toate că numai atunci va merita această denumire dată prea de timpuriu, când întreaga noastră muncă agricolă se va face în mod civilizată, și va putea produce pământul muncit atât cât produce aceiași bucată de pământ din Reuniunile statului, ori ale marilor proprietari. Convinși de nevoia imperioasă a schimbării cât mai neîntârziate a felului de a munci ogoarele, săteni noștri ne putând avea la îndemână uneltele trebuincioase din pricina sărăciei fiecăruia, s'a unit în multe părți și a contribuit prin ajutoarele date de propriile lor forțe unite de banii din băncile naționale să-și procure uneltele cu care să-și muncească mai bine pământul că și producția lui să mărește.

Anul acesta mai mult ca ori și când s'a văzut forța economică a eminamentei țeri agricole. Un singur an și a omorât cu foametea vite și oameni, în țara, noastră în care după toate socotile mai e loc de muncă încă pentru 2—3 milioane! Mai e netăgăduit dar cu mijloace actuale de cultivare a pământului n'ajunge nici aceluia ce sunt azi și greaua probă a anului trecut ne a dovedit acest lucru.

Pe lângă pildele ce dau expozițiile pe terenul agriculturii, creșterea vitelor de aceiași însemnătate pentru muncitorii

dela sate, a fost apreciată și binecunoscută la Expoziția Agrară din Sibiu etc. Economii noștri de vite din mai toate părțile țării au venit în mare număr să vadă expoziția și mulți au rămas cu ochii blejdiți ca la niște dihanii la vederea vitelor aduse la expoziție. Credeau că s'aduse din streinătate, că cine știe ce mănâncă și că în țara noastră nu pot trăi. Și cercetând au rămas uimiți cât de înapoiți sunt și convinși că în loc de a ține cinci—șase gloabe de cai ori de vaci care se stea earna în nămol până la burtă și se bage fânul sub picioare în sloată, mai bine se țină o vacă ori două pe care hrânind-o cu aceeași cantitate de nutreț și îngrijind-o așa cum trebuie, să-i dea lapte cât toate ale de le are, și de altă esență.

Aceiași comparație s'a făcut cu privire la toate animalele văzute. Expozițiile regionale și generale câte au fost până acum în țara noastră, pentru cunoașterea tuturor ramurilor activității omului, privită din toate fețele, contribuie prin viile și vorbitoarele lor învățături la civilizarea omului ce nare puțință să învețe și să umble să le vadă toate și în special Expozițiile produselor agricole și de vite, cu un mare rol în cultivarea țărânilor noastre care are încă multe de învățat. »Uniți-vă în cugete, uniți-vă în simțiri, muncind după recerșele moderne, viitorul nostru va fi asigurat, căci cum a zis fericitul Bolintinean: »Viitor de aur ne așteaptă«.

DESPRE RUGINA BUCATELOR

DE
VICTOR ACHIM

absolvent de școala agronomică sup. în Budapesta.

(Urmare)

5.

8. *Rugina inului* (*Melampsora lini*). Apare în sămănăturile de in dese, dar nu numai pe inul cultivat, ci chiar și pe cel sălbatec (*Linum flavum*). Atât sporele de vară și de earnă, cât și ecidiumsporele se desvoaltă pe inul cultivat și pe inul sălbatec. De rugina aceasta nu ne prea putem apăra.

9. *Rugina părului* (*Gymnosporangium fucsum*). Pe Măr, per gutui, măceș apare în forma de corn, care nu-i altceva, decât tocul ruginei. Cu deosebire apare acolo unde e plantat socul (*Juniperus Sabina*); s'au și făcut cercetări, că oare nu stau în legătură unele cu altele, și au aflat, că pe soc sporele

ruginei sunt în formă de perină, de unde trec pe per ca ecidiumspore.

Mai înainte rugina părului a considerat-o ca boală separamentară și omenuau: *Roestelia cancellata*.

10. *Rugina trandafirului* (*Phragmidium subcortitium*). Apare pe trandafir. Se desvoaltă prima dată sporele de vară și după aceea cele de earnă.

11. *Rugina bradului* (*Peridermium pini*). Apare pe brad. Sporele de vară și de earnă sunt în o celulă și s'înflăsurate cu o coajă în formă de potir.

12. *Rugina napului* (*Uromyces betae*). Incolțește foarte repede; pe frunze apar atât sporete de vară, cât și cele de earnă; sporele de earnă încolțesc primăvara viitoare. Dar pe nap mai apar și spore secundare, și anume încolțind sporele nu se formează din ele, ca de regulă micelii, ce se formează imediat spore. Sporele acestea se numesc spore secundare sau sporedii, ear celulele pe cari sporele se nasc se numesc promicelii. Locul de infecțiune a napului e sēmēnța napului, de care trebe să îngrijim.

13. *Rugina mazarei* (*Uromyces pisi*).

În decursul verei aflăm petele ruginei pe partea de jos a frunzelor de mazare. Sporele de vară sunt de culoare cărămidă, cele de earnă însă sunt de culoare neagră și sunt foarte și sunt foarte vânoase. Mazarea primește rugina dela planta numită laptele cânelui (*Euforbia cyparissias*), pe care cresc ecidiumsporele ruginei. Din care cauză trebuie se nimicim laptele cânelui, probabil așa se va ivi și la *Soia*.

Mai sunt încă:

14. *Rugina fasolei*. (*Uromyces fabae*) Apare pe fasolă, dar încă nu e studiată.

15. *Rugina de linte* (*Uromyces orobi*).

16. *Rugina trifoiului* (*Uromyces trifolii*).

17. *Rugina mazăricei* (*Uromyces viciae*).

18. *Rugina bobului* (*Uromyces fabae*).

19. *Rugina lucernei* (*Uromyces medicagini*).

20. *Gymnosporangium confusum*, apare pe măr și măceș.

21. *Gymnosporangium clavaria formis*, apare pe gutui.

22. *Peridermium elatinum*. se află pe pomi, și dă naștere cățăilor.

23. *Rugina Bradului alb* (*Chrysomixia abietes*.)

24. *Rugina muștarului sau rapiței* (*Polyclesmus exitiosus*).

25. *Rugina trifoiului Svention* (*Uromyces ocellata*)

27. *Rugina tresthiei* (*Puccinia arundinacea*).

(Va urma)

Relaxări de dare pentru rugina grânelor. Din cauză că în legile despre contribuție nu este prevăzută expres relaxarea de dare pentru pagubele cauzate agricultorilor prin rugina grânelor, direcțiile financiare respingeau consecuent de relaxare pe motivul acesta. Față cu aceasta „reuniunea economică din comitatul Alba” nu de mult a fost rugat pe ministrul de finanțe să schimbe acest us, ear' în sfera ei de activitate a îndemnat pe cei respinși cu asemenea cereri de relaxare, ca să recureze cauza la judecătoria administrativă. Astfel ajungând la judecătoria administrativă câteva recuse de acestaa, a enunțat acum de curând în o sentință de însemnătate principială, că pagubele cauzate în grâne sunt a se considera întocmai ca și cele cauzate de grindină, secetă, etc. și formează deci motiv de relaxare.

O consemnare de pomi nobili.

(Urmare).

II. Peri.

Favorita lui Clap. Pomul cere un pământ bun și loc scutit; crește repede și rodește bine. Produce pere mari de culoare galbenă-portocalie, pe o parte cu roșu și pline de un must foarte plăcut. Numai pentru desert. Se coace prin August—Septembrie.

Untoasa de Amanlis. Cere un pământ ceva svântat. Crește repede și nu e simțitor. Perele ajung mărime mijlocie, de culoare verde-gălbănie, pe o parte ruginie. Pentru desert și economie. Se coace prin Septembrie—Octombrie.

Untoasa lui Diel. Crește înalt și repede, e foarte rezistent și nu alege pământul, nici locul, nici clima. Fructe mari, de culoare galbenă-roșcate și de un gust escelent. Pentru desert, piață și economie de primul rang. Se poate conserva până prin Decembrie.

Untoasa de colorarea lemnului. (Untoasa de pădure). Cere pământ bun, loc scutit și climă domoală. Fructe mari, de culoare galbenă-ruginie, pe partea de câtră soare roșu deschis și foarte mustoase. Se poate ținea până prin Noiembrie.

Măr.

CULTIVAREA CUCURUZULUI (porumbului) după procedura lui Hermann.

Acest metod își ia dimensiuni tot mai mari și serioase și prin ținuturile noastre și este firmă speranță, că în curând se va introduce în toată țara, căci promite garanția, că și în anii secetoși va da rezultatele așteptate.

Metoda de întrebuințare este: Pământul în care are a se sămăna cucuruzul să fie deja arat bine de toamna la o afunzime de 10—12 țoli și bine gunoit. La gunoit se recomandă, ca un lucrător să meargă cu coșul de gunoit pe brazdă aruncând binișor.

Astfel se lasă pământul brăzdat până primăvara, când dela 15 Aprilie până la jumătatea lunii lui Maiu. Acum pământul se ară din nou, se curăță burueana (de cumva a crescut) cu grapa, se dă apoi cu tăvălugul să devină plan.

În urma aceasta se măsură pământul cu o sfoară și se marchează toată suprafața, se fac găurile la distanță de 50—60 cm. și se pune în gropi câte 3—4 boabe la afunzime de 5—6 cm. Să se observe bine distanța și liniile.

La săpat din cele 3—4 ște răsărite să se lase numai 2, mult 3 cele mai puternice. Cele scoase să se delature și locul de unde s'a scos să se oblescă. Săpatul să se facă cu sapa trasă de cai în toate direcțiunile fără a se lăsa iarbă și pământul să rămână poros, ca să poată circula aerul.

Să vede că sistemul acesta al lui Hermann pretinde o deosebită îngrijire a pământului, însă mulțămît va fi plugarul, când va vedea toamna, că chiar în un an secetos, totuși produce pe un jugăr 22—25 măji metrice și încă calitate bună.

Astfel munca se răplătește,

După „T. Blatt” de D. Iarca.

„Reuniunea română agricolă din Sibiu”.

(Adunare genrală extraordinară.)

Sâmbătă, 6 Maiu a. c. Reuniunea română agricolă sibiană și-a ținut adunare generală extraordinară. La adunare au participat un număr mare de membri, dovadă aceasta despre interesul ce se poartă acestui așezământ, care a lucrat și lucrează la îmbunătățirea stării economului nostru.

Adunarea a fost deschisă de presidentul Reuniunii, dl Dem. Comșa. Referentul dl P. Drăgits, prim-prețor, totodată membru în com. centr., cetește raportul comitetului în afacerea editării „Albumurilor”, din care reiasă, că din această întreprindere, Reuniunea pe lângă marele câștig moral, a avut și câștig material. Raportul, la propunerea membrului Ioan Banciu, s'a luat de adunare la cunoștință și în același timp s'a votat comitetului și în deosebi dlui president Demetriu Comșa mulțămîtă și recunoștință pentru zelul desvoltat la confecționarea Albumurilor.

În conformitate cu programul adunării trecându-se la alegerea comitetului,

dl president D. Comșa, declară că dsa se retrage irevocabil de la conducerea Reuniunii și roagă adunarea să și aleagă astfel de conducători, cari să contribuie și la mai mare înflorire a Reuniunii.

Părăsind dl Comșa adunarea, aceasta roagă pe vice-presidentul Reuniunii dl Pantalion Lucața să conducă adunarea, chiămată a alege noul comitet.

Ocupând dl Lucața locul presidial se alege cu unanimitatea voturilor president, fostul vice-president Pant. Lucața; vice-president Ioan Chirca (Seliște); membri în comitet: Dr. P. Șpan și Vasilie Stan, profesori seminariali; Romul Simu, inv. pens.; I. Lăpădat, secretar al II-lea al „Asociațiunii”; Petru Drăghits, prim-prețor; Dr. Ioan Popescu, proprietariu în Sibiel și Isidor Blaga, paroch în Lancrăm.

Eshauriată ordinea de zi, comitetul astfel ales s'a întrunit în ședință și a numit secretar pe fostul secretar Victor Tordășianu, cassar pe fostul cassar P. Ciora, controlor pe fostul controlor Emil Verzariu, custode a fost uumit Teodor Andreiu, grădinar, ear' archivar bibliotecar Oprea Steflea, vice-notar comitatens.

Comitetul central a stabilit pentru restul lunilor din anul 1905 următorul program de lucru:

Intruniri agricole se vor ținea în comunele *Avrig, Dobârca, Noul săsesc, Șugag, Șuramică, Săsăuși și Turnișor.*

Esposiția de vite anuală se va ținea în comuna *Veștem*, ear' cu scop de a înlesni procurarea de vite de prăsilă, Reuniunea acoardă micilor proprietari împrumuturi ieftine, replătibile în rate. Pentru membrii cu locuința în *Gurariului* se va sorta o vițea rassa „Pinzgau”, dăruită de Reuniune.

În opidul *Mercurea* se va arangia a IV-a esposiție de poame; în *Seliște* se ține în zilele din 16—20 Maiu n. c. un curs de pomărit pentru învățătorii aplicați la conducerea școalelor de pomi comunale. Participanții la curs vor primi diurne. Câte un altoi (măr pătul) s'au dăruit membrilor cu locuința în *Galiș și Aciliu*; s'au distrebut întră membri pomi pădureți și s'au pus în vânzare altoi cu preț redus. Cuptorul de uscat poame sistem „Cazenille” din Seliște, se va pune în funcțiune atât la uscatul de poame cât și la uscatul de legume.

Esperimente cu cultura *Soiei* se fac în comuna Seliște sub conducerea membrului din comitet Dr. I. Stoica și în Tilișca sub conducerea vicepresidentului I. Chirea.

Cei împărțșiți în trecut cu pădureți, semințe etc. vor fi rugați a face raport și despre rezultatele obținute.

Diracțiunile Insoțirilor de credit sistem „Raiffaisen” și ale *Tovărășilor*

agricole sunt rugate a raporta despre afacerile lor din răsputeri la alcătuirea de asemenea așezăminte.

Se vor împărți galițe de soiu, apoi coșnițe și alte unelte pentru cultivatorii de albine.

Se va lucra la deservșirea școalei practice de economie din Săliște.

Adunarea generală ordinară se va ținea în comuna Săliște.

SFATURI PRACTICE

Tundeți părul la Cai.

Cele mai multe experiențe de curând venite adevărate observațiuni zilnice, că vita tunsă este mai puternică, mai sprintenă, nu se ostenește așa de ușor și nu innădușește atâta ca vita căreia îi se lasă toată lungimea părului său. Astfel, caii netunși se cuprind lesne de nădușală și se pot încălzi foarte ușor. Caii tunși, din potrivă, nădușesc mai puțin, sau dacă nădușala este aceeași ca și pentru caii cu păr lung, ei se usucă mai repede, și o mică frecătură cu șomoiogul de paie e de ajuns să piară nădușala.

În armată ca și pe la multe persoane cu dare de mână din țara noastră, tunsul este în totdeauna practicat, și nu numai că el are însușirea să întreție puternicia vitei, dar chiar el înlesnește îngrijirile curățeniei; deci, din aceste îngrijiri depinde buna stare a sănătății vitei.

D e l a

„Reuniunea de agricultură din c. Timiș“

Programul de activitate al societății economice comunale ca despărțeminte ale

„Reuniunii de agricultură din comitatul Timiș“.

»Reuniunea de agricultură din comitatul Timiș«, care numără în ziua de azi aproape 4000 de membri, a înființat până acum în 41 de comune ale comitatului societăți economice comunale ca despărțeminte ale ei, pentru-că intrând pe această cale în legături mai strânse cu economii din acest comitat, să le poată sta mai ușor întru ajutor cu sfaturi și cu îndrumări, precum și la procurarea mai favorabilă a lucrurilor trebuincioase pentru lucrarea pământului și la valorisarea mai ușoară a produselor lui. Aceste societăți deși au un cerc de sine stătător, ele totuși numai atunci sunt în stare a arăta progrese frumoase în înaintarea economiei, dacă Reuniunea centrală de agricultură din Timișoara le dă mână de ajutor în activitatea lor. Pentru acest scop oficiul central al Reuniunii de agricultură din Timișoara a aflat de bine a com-

pune următorul program de activitate pentru societățile economice comunale:

1. Presidiul societății economice comunale este dator a comunica oficiului central al Reuniunii de agricultură din Timișoara obiectele, despre cari membri societății doresc a li-se ținea în decursul *ernei prelegeri publice* din partea referentului Reuniunii ca specialist al științelor economice.

2. Pentru introducerea și propagarea *industrii de casă* la țărani să vor aranja din parte Reuniunii centrale în decursul *ernei cursuri practice*, în cari un măestru expert, angajat de Reuniunea centrală pe spesele ei, va învăța pe oameni a împleți corfe de tot felul, pentru ca cei săraci să-și asigure un câștig stabil în bani prin vânzarea cu cu preț bun a corfelor, asigurată fiind această vânzare din partea oficiului central al Reuniunii din Timișoara. Tot acest oficiu a luat deja dispozițiile necesare pentru *furnisarea favorabilă a țesăturilor femești* dela sate, care furnisare se face prin mijlocirea unei societăți centrale din partea Reuniunii.

3. Societatea economică comună este datoare a înștiința oficiul central al Reuniunii din Timișoara despre aceea, că membrii societății dintre *plantele*, a căror vânzare cu preț bun o asigură Reuniunea centrală (precum este tutunul, cartofii pentru fabrica de spirt, apoi cânepa, inul și alte plante industriale), cu care dintre acestea plante voesc să facă încercare.

(Va urma).

Răsboiul ruso-japonez.

Lupta navală mult așteptată, nu s'a dat încă și nici nu se prevede măcar când se va da. Escadra lui Nebagotov a trecut la 5 Maiu pe la Singapore, e deci aproape de flota lui Rosdestvensky cu care se va uni. Probabil că această apropiată unire a încurajat escadra din Wladivostok a eși în largul mării și a ataca prin 4 torpiloare un vas japonez mai mic, pe care l'au incendiat, ear' pe căpitanul l'au prins. În Mandjuria nimic nou.

Tokio. Flancul drept și stâng japonez, a înaintat considerabil. Japonezii plănuiesc o invasiune în insula Sachalin.

Londra, 9 Maiu. Flota lui Nebagotov e deja numai la distanță de 100 klm. dela Saigon și'n apropierea acestui port frances mai multe năi încărcate cu cărbuni și provisii așteaptă sosirea flotei. Numai după ce și aceasta a treia flotă baltică va fi provisionată cu cele

necesare va putea pleca mai departe spre a se împreuna cu flota lui Rosdestvensky.

În Tokio sunt de credință că cele 3 flote rusești se vor împreuna la golful de lângă Tonking.

Flota admiralului Togo după cum se susține ar fi încă tot pe marea galbenă lângă portul Corea pe când încrucișătoarele și torpiloarele sunt la posturile lor de pază.

NOUȚĂȚI

Abonamente la „Bunul Econom“ se pot face în fiecare timp, cu prețul din fruntea foii.

Domnii cari au primit foaia până acum și n'au trimis încă prețul de abonament, sunt rugați să binevoiască a-l achita urgent.

*

† *Nicolau Bârsan*, paroch gr.-or. român emeritat și inv. în penziune, după scurte suferințe fiind împărțșit cu sf. taine ale mriibunzilor ș'a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului Marți în 26 Aprilie (9 Maiu st. n.) a. c. dimineața la 2^{1/2} oare în etate de 74 ani, servind la sf. altar ca preot 45 ani. Rămășițele pământești ale scumpului nostru defunct s'au așezat spre odichnă eternă, Joi în 28 Aprilie (11 Maiu st. n.) a. c. la 2 oare p. m. în cimiterul gr.-or. din loc. Orăștie, în 26 Aprilie (9 Maiu st. n.) 1905. Fie-i țărina ușoară și memoria binecuvântată!

*

Dr. Dr. Victor Deleu din Sălagiu a dat a doua zi de paști cenzura de avocat la Budapesta.

*

Hymen. Elena Hosszu de Mesteacăn și *Dr. Ioan Vajda Vocevod* de Gârboiu, logodiți.

— *Elena Grindean* și *George I. Trifan*, (Sibiu), fidanțați

*

Pustiirea unui muzeu vestit. Duminică dimineața s'a escat un foc mare în muzeul din Moscva, mistuind secția științelor naturale și făcând pagube enorme și în bibliotecă și 'n o altă secție a muzeului. Colecțiile pustiite, a căror valoare e de mai multe milioane, erau asigurate numai pe 150.000 de ruble.

*

† *Leontin Pușcariu*, paroch și protopop onorific în Sohodolul Branului, a repausat în 26 Aprilie v. în comuna Sohodol. În mormântarea s'a făcut Joi, 28 Aprilie v. în cripta familiară din Sohodol. — Adresăm în tristatei familii a repausatului, fraților și rudelor condolențele noastre cele mai sincere.

*

Starea sămănăturilor în România. Din scirile telegrafice primite la ministeriul de interne cu privire la starea sămănăturilor din toată țara, se constată că grăul de toamnă, orzul și rapița sun foarte frumoase. Pomii fructiferi sunt plini de florii și

promit mult. Tăiatul și legatul viilor s'a terminat pretutindeni. Arăturile și sămănturile de primăvară continuă cu activitate. Insecte nu s'au prea ivit din cauza timpului friguros de până acum câteva zile. Totuși pe sămănturile de rapiță din câteva județe sa'u ivit număroși gândaci, cari le aduc mari pagube.

*

Necrolog. *Nicolae Neamțu*, diacon și inv. penz. fost membru al mai multor reuniuni din afară și secretar al tuturor reuniunilor din Săliște după un morb greu și îndelungat, a răposat în 24 Aprilie (7 Maiu) 1905, la orele 6 dimineața, în etate de 45 ani; în 19-lea an al fericitei sale căsătorii, în al 18-lea an al diaconiei, după un serviciu de 16 ani de funcțiune învățătoarească îndeplinită cu zel și abnegațiune; lăsându-și în adâncă întristare iubita și soție Ana născută Sârbu și 4 copii minoreni. Fiei țărâna ușoară!

*

Nou protopop militar. Ni-se comunică din Viena, că M. Sa a numit protopop militar pe preotul militar Pavel Boldea și că decretul a fost inmanuat părintelui Boldea tocmai în prima zi de Paști. Colonia română din Viena întrunită în seara zilei aceleia la »convenirea socială« a »clubului român«, a făcut părintelui Boldea frumoase ovațiuni din prilejul acestei avansări. Gratulăm!

*

Mare defraudare. La reuniunea regnicolară de albinărit, cu sediul în Budapesta, s'a constatat o defraudare de 80000 coroane, respective secretarul Reuniunii Ioan Binder nu-și poate da socoteală despre această sumă. Binder va fi tras în judecată, dar restituirea banilor defraudați cade nu numai în sarcina lui Binder, ci în a tuturor funcționarilor reuniunii.

*

Rectificare. La Nr. 17 pag. 4 la mijloc jos: Metod de a spăla lâna etc. în șirul dinaintea celui din urmă s'a strecurat o eroare de tipar, în loc de băncile are a se înțelege *băcăniile (boltele)*.

*

Fidanțări. Dl Eugen Muntean, inginer la marina Majestății Sale în Pola, s'a logodit cu d-șoara Georgina Popovici, fiica Prea On. dn. protopop Alexandru P. Popovici din Oravița. Felicitări!

*

Dl Dr. Ioan Gaita din Făget a dat a treia zi de Paști cenșura de avocat la Budapesta.

*

Catastrofă cu 11 morți. Zece fete, o nevastă și 2 bărbați din comunele Venyige și Szekeres (com. Sătmăr) s'au suit Luni la ameazi într'o luntre, ca să treacă peste riul Someș. La mijlocul riului luntrea s'a răsturnat și toți au căzut în apă. Bărbații au reușit să scape de moartea sigură, dar fetele și nevasta s'au înecat. 7 cadavere au fost aflate și scoase la țerm.

*

† **Nicolau Fabian** inv. în penziune, a încetat din viață la 30 April st. n. în noaptea

și ceasul Invierii Domnulul Nostru Isus Christos, în anul al 69-lea al laborioasei sale vieți și al 44-lea al fericitei sale căsătorii, după un îndelungat morb, împărtășit fiind cu sfințele Taine. Rămășițele pământesti au fost înmormântate la 2 Maiu în cimiteriul gr.-cat. din Bârsana. Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată!

*

Soldații se învețe și agricultura.

Pe lângă instalarea de stupării, Ministrul de războiu al României, generalul Manu a hotărât să înființeze în casarme și cursuri practice de agricultură pentru soldații activi, ca soldații să învețe lucrarea rațională a solului și tehnica modernă a economiei de câmp, pentru a putea apoi pune în praxă cunoștințele lor pe terenul agriculturii. Felicităm această idee salutară!

*

Foc mare. În Baja a bătuit Sâmbătă un incendiu cumplit, care a mistuit 60 case. Trei persoane au ars de viu. Grăbiți și asigurați olatele, că grija bună evită primejdia rea.

*

Cursul de stupărit la șcala economică a statului ținând în Gödöllő, precum anunță „*Erdély gazda*“ din Cluj în urma emisului ministrului de agricultură s'a modificat: Pentru ascultători dela școala superioară a medicinei veterinară va fi un curs supletoriu din 22 Maiu—3 Juniu, dela 1 până 20 Maiu proprietari mici, din 5—18 Junie păzitori de pădure, din 20 Junie până în 5 Juliu preoții, din 8 până în 29 Julie și din 3—23 August învățători populari și în fine din 25 August până în 8 Septembrie 1905 va fi curs de învățătoare și alte femei.

La acest curs întreținerea se capătă gratuit taxa trenului este pe jumătate și la încheierea cursului participanți primesc mai multe unelte gratis.

Petițiile au a se înainta prin oficiile pretoriale concernente.

*

Zece mii de franci pentru o palmă. În Antwerpen (Olanda) un comerciant a palmuit pe un »prietin« al său în o cafenea, ear' companionul comerciantului i-a ajutat cu ploierul. Palmuitul a dus cauza la judecatorie, cerând 100.000 de franci ca despăgubire pentru durerea și ofensa îndurată. Judecătoria însă i-a judecat ca despăgubire numai zece mii de franci.

*

Al 69-lea! Cassariatul »Reuniunii române de înmormântare din Sibiiu« a solvit ajutoriul statutar după răposatul membru al Reuniunii, văduva de căpitan *Emilia Noreck*.

Acesta este al 69-lea cas de moarte în sinul Reuniunii române de înmormântare.

*

Industria din patrie. Firma de fabrică Carol Wein Comp. în nr. de azi al foiei a publicat sub titlu »Atențiune« arătându-se special scopul și în prima linie se recomandă spre on. atențiune *gârdoaielor*

noastre. Să cumpărăm numai unde se află mărfuri din patrie, prin cea-ce contribuim ca multe mii de mâni sîrguitoare să și găsească de lucru, deci prin aceasta contribuim și la consolidarea economică a națiunii.

*

Cauțiunea. Cu ocașiunea ultimei opere din redouta din capitală un locotent dela husari făcu cunoștință cu o gentilă demoazelă din elită.

Nu după mult timp tinărul oficer peți mâna tețișoarei. Tatăl ei-un funcționar de mare poziție în minister căzu în mare perplexitate, căci nu avea avere de a oferi cauțiunea necesară. Astfel ofișerul se depărtă din casa familiei demoazelei tare mâhnit; familia fetei încă deveni înrijată și tristă. Ofișerul arfi repăsit bucuros din armată, însă nu era sigur de un post în stadiu civil.

Nu trecu mult și fu invitat earăși la familia fetei. Toți ai casei cu fețele vesele i comunicară junelui ofișer, că a ajutat D-zeu și acum dispun nenumai de cauțiune dar și de trusoul necesar fetei. Cum? Un frate al fetei luase la ziua nașterii lui un sort de loterie de clasa după călindarul din *Banca lui Török din Budapesta* și i'l dăruie fetei. Din norocire cu acel sort făcu un câștig principal. Amorosul ofișer și frumoșica domnișoară în curând se căsătoriră devenind o familie fericită și aleasă din capitală.

„Când norocul 'și schimbă pasul,
N'aduce anul ceaduce ceasul.“

*

Cine e chinuit de reumatism, podagră, vijăit de urechi, migrenă? Dacă pătimeste cineva de morburile acestea, folosească crucea dublă electro-magnetică, inventată de dl Albert müller (Budapesta, V. Vadász u. 42/G., nr. 86 967, care produce rezultate uimitoare în privința morburilor amintite mai sus. Epistolele de mulțumită sunt nenumărate dovedind toate efectul uimitor produs de aceasta cruce, cum se poate vedea aceasta, între altele, și din epistola dlui Ludvig Veiser, organist în Pojon.

*

Corneliu Demeter. Apotecar în Orăștie. Apoteca N. Vlad are de vânzare »peronospin« mijloc aplicat cu cel mai mare folos în contra peronosporiei, la stropirea viilor.

Acesta e probat ca cel mai bun, și prin folosință s'a dovedit a fi mai cu efect ca piatra vânăată sau alte asemenea mijloace, și e totodată cel mai lesne. E preparatul meu propriu. Prețul unui pachet 40 fil. Fie-care pachet e provăzut cu numele meu, și cu instrucțiune de întrebuintare.

Stropirea cu „Peronospin“ e mai bine dacă se face în zi senină; pe timp noros ori ploios nu, nici contra vântului.

Dar „Peronospin“-ul, atară de viu se poate folosi cu efect admirabil contra boalei de grumpene, cum și la stărpirea omidelor și insectelor stricăcioase la pomi; contra păduchilor de trandafiri (la trandafiri fără var), și la desinfectarea cotețelor de galife.

*

POȘTA REDACȚIUNEI

Dlul **I. Cl. J.** în G. descrierea concertului s'a făcut deja pe scurt în Nr. 17 deci sosind cam târziu și fiind alt material aranjat, nu s'a putut culege; dealmintea credem că laudatorul publicat este suficient.

Observările făcute de unele foi economice, că Dl Urbean, administratoarele domeniilor coroanei din România, cumcă ar fi oferit semănță de *soia* cu prețuri de 90 bani 1 kgr. nu le putem admite, căci noi ne am adresat către acest domn deja în Februarie a. c. și prozedem răspuns, că n'are de loc sămănță de vânzare — fiind recolta anului trecut de tot slabă; se poate că terminând Dsa sămănatul și distribuirea *soiei* în țară ia mai rămas vre-o cantitate mai slăbuță nu ca a noastră, care am procurato scump și cu mari spese.

Dlul **G. B. P.** în Brașov. Nea surprins, că ați returnat ear foaia, deși la Paști ați promis că chiar de nu o veți ceti veți plăti câteva exemplare, având a le trimite la economi.

Tergurile din Ungaria, Transilvania și Bănat.

Dela 1—7 Maiu v. 1905.

Duminică	1. Goroslăul depe Someș.
Luni	2. Borșneul mare Petroșeni.
Marți	3. Gyarmata. Hidecut. Sân-Mărtinul-Homorodului. Trăscău.
Mercuri	4. Bistrița.
Joi	5. Becicherecul mare.
Vineri	6. Chibed Ispánmező.
Sâmbătă	7. Bateș. Jucul de jos. Mocriș. Poiana săr.

Calendarul vechiu și nou al săptămânii.

Dumin. Mironosițelor, ev. Marcu c. 15, gl. 2. v. 3.

Dum.	1 Pr. Ieremia	14 Bonifaciu
Luni	2 P. Atanasie	15 Sofia
Marți	3 M. Timoteiu	16 Ioan
Merc.	4 M. Pelagia	17 Pascale
Joi	5 M. Irina	18 Venantius
Vineri	6 Dreptul Iov	19 Petr. Celestin
Sâmb.	7 M. Acachie	20 Bernardin

Redactor resp. VASILE DOMȘA, protopresbiter.

CUMPĂRAȚI!

Biblioteca »Bunul Econom«

Din această bibliotecă se pot comanda următoarele broșuri:

1. »Nutrețurile ierboase, cositurile, prepararea fânului și pășunile«.
2. »Economia porcilor, oilor și a caprelor«.
3. »Sămănța plantelor agricole și sămănatul lor«.
4. »Ingrijirea plantelor în cursul vegetațiunii. Recolta cerealelor«.
5. »Economia vitelor sau Zootechnia generală«.
6. »Agrologia sau cunoașterea pământurilor și mijloacele de a ale îmbunătăți«.
7. »Agricultura generală. Lucrarea pământului. Plugul, grapa, tăvălugul și alte instrumente de măruntit pământul«.
8. »Ingrășămintele. Irigațiunile (udarea pământului)«.

9—10. »Prăsirea paserilor de casă (gălițe hoare). Găinile, curcile, găinușele (bibiliccle), gășcele, rațele, porumbii (porumbeii)«.

11. »Cultura cerealelor. (Grâul, săcara orzul, ovėsul, meiul, hrișca, cucuruzul (porumbul)«.

12. Cartoful, napul (sfecla), inul, cânepa, rapița fasolea, lintea, mazărea, și cultura lor.

13. »Economia cailor, vitelor mari corute și bivoliilor«.

Prețul unei broșuri 30 fil. pentru România 50 bani.

Comănde au ase adresa la administrațiunea »Bunului econom« Orăștie, Szászváros.

Sunt potrivite pentru prelegerile publice populare și pentru toți agronomii și proprietarii de pământ.

De vânzare

se află beuturi bune și curate

la

Daniel Zerbes

în Orăștie, strada Pantofarilor Nr. 4

Vin alb și negru Schiller, dus afară

litru per . . . . . 72 fileri

Cumpărându-se à 5 litri 64 fileri

Vin din recolta anului trecut 60 fil.

Oțet de vin excelent . . . . . 80 «

Silvoriu din cultivarea proprie 50° tare dus afară în case litru per 1 c. 60 fil.

Cumpărându-se câte 5 litri 1 « 40 «

Vinars de prune (țuică) de 2 ani, producție proprie, fert simplu, dus afară litru per . . . . . 56 fileri.

Luându-se câte 5 litri 52 fileri.

Spirit litru per . . . . . 1 cor. 20 fil.

La sub vânzatori cu preț și mai estin.

De vânzare.

Să află în Orăștie 2 omnibuse de hôtél în stare bună cu preț convenabil, asemenea un fiacker și mai multe obiecte de cafea și birt solide (vase, tacâmuri, servete, fețe de masă, șeici de cafea etc.!

Informațiuni la administrația acestei foi. 3—3

„D A C I A“

institut de credit și economii, societate pe acții.

Reședința societății: Orăștie (Szászváros, Broos).

Birourile societății se află în casele proprii:
(Strada Berăriei nr. 12).

Capital social 100.000 cor.

Operațiunile societății sunt:

A) primește depuneri spre fructificare.

a) depuneri fără anunț până la 100 cor. 5 $\frac{1}{2}$ %.

b) depuneri mai însemnate cu anunț de un an cu 6%.

c) depuneri făcute de biserici, școale, corporațiuni culturale ori cu scop de binefacere cu 6%.

Contribuția erarială pentru sumele depuse se plătește prin institut.

Regulamentul special pentru depuneri se cuprinde în libelul de depuneri.

Depuneri, ridicări și anunțări se pot face și prin postă și se rezolvă fără întârziere.

B) Acoardă credite personale pe lângă cambii.

C) Acoardă împrumuturi pe efecte.

D) Acoardă împrumuturi pe lângă siguranță ipotecară.

E) Institue ramul de amanetare pe aurituri, argintării, pe lângă dispozițiile legale existente, procurându-și concesiunea forului competent.

F) Cumpără și vinde efecte publice, pe cari în cas de lipsă le poate lombarda.

G) Cumpără și vinde realități.

H) Cumpără și vinde ori-ce lucruri mobile.

I) Tot felul de întreprinderi comerciale și economice, în societate cu alții ori singură.

K) Finantează patente.

L) Arêndează și exarêndează realități și alte drepturi și întreprinderi de tot soiul.

Direcțiunea.

Atențiune!

Veritabilă marfă de Sepeș de calitate cea mai încrezută de bună și vestită.

Pânză de in și articole de damast,

se pot afla în fie-care prăvălie mai mare.

Marca de scutiro a fabricii înregistrate din Késmark.

Fabricatele din Késmark care sunt

provăzute cu marca aceasta.

8-ro

FABRICAT DIN PATRIE

37 CLOȚANI MORȚI

au aflat Di Sohr din Oberaula după împărștierea renumitei paste

„RATTENTOD“

moartea cloțanilor, care se află de vânzare la Felix Immisch în Delizsch (Austria) cu prețul în Carton à 50 pfenici și 1 Markă-seau 60 fill. și 1 cor. 20 filleri.

7-7

Pentru 5 coroane

trimit 4½ chilograme (c. a. 50 bucăți) puțin deteriorat dar' fin

SĂPUN DE TOALETĂ

ales frumos, de rose, crin, iorgovan, viorele, resedă, iasmin și lăcrămioare. — Pe lângă trimiterea înainte a sumei sau cu rambursă trimite:

Alexandru D. Scheffer
Budapesta, VIII. str. Bezerédi nr. 3.

Tusea!

Cine suferă de ea, să folosească

Karamellele lui Kaiser

singure mijloace pentru alinarea și vindecarea acestor dureri.

2740 de dovezi autentice constată efectul sigur la: tuse, răgușeală, catar și curățire de flegmă.

Pachetele sunt à 20 și à 40 flieri în toate farmaciile și în Orăștie la apoteca Josef Graffius.

Căutați să fie cu marca de scutire din depositul »Trei brazi«.

5-12

!!Noroc deosebit la Török!!

De neîntrecut

este norocul, care favorizează colecturile noastre principale.

Mai mult de 19 milioane cor. am plătit noi în scurt timp, mușterilor nostri. Singur în ultimele 6 luni

cele mai mari 2 câștiguri

și anume:

marele premiu de **602.000** cor. pe Nr. 98924.

cel mai mare câștig de **400.000** » » » 83451

și câștigul de **100.000, 80.000, 70.000, 60.000**

25.000, 20.000, mai multe de 15.000 și 10.000

și afară de acestea încă multe alte câștiguri însemnate.

Având deci loteria aceasta cele mai multe șanse de câștig dintre toate loteriile din lume, îndemnăm pe fie-care ca dela noi să-și procure losurile. — În a 16-a loterie de clasă reg. ung. se vor trage din nou din

110.000 losuri 55.000

câștiguri în bani. În total se vor sorti în curs de 5 luni enorma sumă de **14 milioane 459.000** cor.

Ein Jeder suche seinen Namen!

(welcher alphabetisch geordnet zu finden ist.)

Ein Jeder versuche sein Glück mit derjenigen Nummer, welche neben seinem Namen oder dem eines seiner Familienmitglieder verzeichnet steht.

Adám	963	Cecilia	83156	Gellért	72680	János	82957	Manó	83259	Salamon	2895
Adél	4143	Celestina	83519	Gereben	82849	Jenő	83245	Marcel	2881	Samu	2979
Adolf	12342	Dániel	2778	Gergely	83216	Jolán	2577	Margit	7289	Sándor	17763
Agnes	20122	Dávid	5637	Géza	2797	Jónás	7789	Mária	17789	Sári	22019
Agoston	22511	Dénes	12426	Gizella	5649	Jozsa	13230	Márkus	22014	Sarka	24029
Aladár	24242	Desső	20983	Gusztáv	5619	József	21452	Mártha	24998	Sebestya	24289
Albert	28818	Domokos	23006	György	21145	Judith	23095	Marton	24374	Simon	46748
Alfred	44360	Dóra	24258	Gyözö	23018	Juliska	24358	Matlós	40705	Szeréna	57716
Akos	59119	Dorotea	29529	Gyula	24268	Kálmán	46483	Matyás	56699	Taksony	59575
Akros	72613	Eáith	56310	Hedwig	29633	Károlyn	56572	Melánia	59564	Tamas	89973
Amália	82811	Ede	59159	Helena	56525	Károly	59505	Monyhért	80619	Tassiló	83022
Ambrus	83145	Edwin	72622	Henriette	59167	Katinka	73045	Nikály	83606	Terus	83609
Andor	83505	Elek	82836	Henrik	72633	Kázmér	82960	Niklós	83273	Tibor	2398
András	990	Elemér	86164	Hermann	82954	Károly	83216	Miksa	2399	Timamér	8304
Anna	4948	Emil	83520	Hermína	83217	Klára	2878	Milan	7388	Timon	18652
Antal	12417	Emma	2784	Hilda	2799	Klotild	7266	Mór	17788	Tivadar	22027
Aranka	20598	Endre	564	Hubert	631	Kornel	16363	Móro	22616	Tóbiás	24685
Armánd	22514	Ernő	12433	Hubert	631	Kornelia	22062	Mándor	24014	Urban	24235
Arnold	24248	Ernesztin	21142	Hugó	13154	Kristóf	22997	Marólas	24279	Valéria	49789
Arpád	26828	Erwin	23007	Humbert	21147	Kristina	24305	Olga	48735	Vasul	58013
Arthur	44389	Eva	24259	Ibolyka	23077	Lajos	40496	Olivér	57033	Vendel	59586
Aról	59142	Erzsébet	29536	Ignáo	24270	László	56678	Orbán	59566	Viktor	30974
Attila	72615	Ezter	56471	Ika	56532	Laura	59532	Oszkár	80458	Viktoria	3047
Balázs	82826	Etel	59163	Illés	59168	Lázár	73076	Ottó	83908	Vilbald	83802
Bálint	83155	Fábián	72625	Ilma	72639	Lénárt	82962	Ódón	83281	Vilma	2300
Barnabás	83511	Félix	82537	Ilona	82985	Lenke	83255	Pál	2392	Vilmos	8618
Béla	2749	Ferdinánd	83215	Imre	83225	Leó	2879	Paula	7309	Vince	18655
Benedek	5495	Ferenc	83531	Ince	2876	Leónia	7278	Petronella	17749	Virgii	22629
Bernát	12424	Flóra	2798	Ipoly	6432	Lidia	17550	Péter	22617	Zoltán	24944
Berta	20978	Franciska	5642	Iren	13229	Lipót	22099	Piroska	24017	Zsigmond	25156
Bertalan	22526	Frida	12436	Irma	11148	Lóránt	23109	Pista	24288	Zsófia	42270
Blanka	24254	Frigyes	21144	István	23092	Lóthár	24373	Rafael	40742	Zsuzsanna	58021
Bodog	28386	Fülöp	23009	Izabella	24354	Lórina	40702	Regina	57268		
Bogdán	56273	Gábor	24263	Lidior	40463	Ludmilla	56687	Richard	59573		
Borbála	59145	Gabriella	29541	Iván	56536	Lujza	59539	Róbert	89639		
Boriska	72618	Gáspár	56511	Jakab	82905	Malvin	73133	Rózsiika	83839		
Brunó	82834	Gedeon	59164	Janka	72644	Manfréd	82975	Rudolf	83296		

Cel mai mare câștig evaluează I.000.000 coroane.

Special 1 premiu cu **600.000**, 1 câștig à **400.000**, 1 à **200.000**, 2 à **100.000**, 1 à **90.000**, 2 à **80.000**, 1 à **70.000**, 2 à **60.000**, 1 à **50.000**, 1 à **40.000**, 5 à **30.000**, 3 à **25.000**, 8 à **20.000**, 8 à **15.000**, 35 à **10.000**, și multe altele;

Costul losurilor originale de clasa I. este:

pentru o optime (1/8) fl. — 75 sau cor. 150 pentru un pătr. (1/4) fl. 150 sau cor. 3—
" o jumăt. (1/2) " 3— " " 6— " întreg (1/1) " 6— " " 12—
și se trimite cu ramburs sau în urma trimiterii anticipată a banilor

= Planurile oficiale se trimite gratis. =

Cererile pentru losuri originale rugăm a le face cu încredere până în **15 Maiu a. a. e. la**

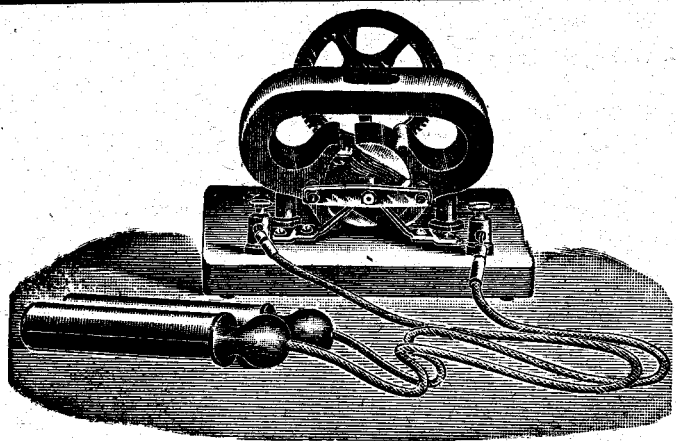
A. Török & Co.

Casă cea mai mare de bancă în Budapesta.

Cel mai mare debitant al Ungariei în loteria de clasă.

Secțiunile loteriei de clasă a colecturii noastre principale sunt:

- Centrala: Theresienring 46/a.
- 2. filială: Museumring 11/a
- 1. filială: Waitznerring 4/a
- 3. filială: Elisabethring 54/a

„ELEKTROPHOR.“

Aparatul original american electro-medical se poate singur folosi, contribuie la întinerirea și lungirea vieții.

Electricitatea este viață!

Dau sfat tuturor oamenilor de o construcție mai slabă să-și procure acest aparat, căci el conținând electricitate, întărește nervii, reînnoiește sângele, agerește simțirile, activează o lucrare normală a sângelui și a sistemului nervos, scutește de multe morhuri.

Dr. Bourg, membru al facultății de medicină din Paris astfel raportează: Prin înțrăbuțirea acestui aparat s'au vindecat nu numai podagra, reumatismul, junghiiuri, histerie, astmă în sute de cazuri, alinând toate acestea, unde măiestria și dibăcia medicilor fu zadarnică, dar a ajutat la toate boalele de nervositate, dureri de cap, colică, surzetură de urechi, insomnie, hypochondrie, cu deosebire la hemoroide a evaluat în câte-va zile, une-ori deja după câte-va ore o alinare miraculoasă și îndeosebi la cele mai grele morhuri femeiești aflară bolnavele tămăduire sigură și chiar la femeile în stare binecuvântată. Prețul unui aparat mic complet 20 coroane. (Numai pentru cei tare simțitori). Prețul unui aparat mare complet 30 coroane. (Pentru vindecarea suferințelor cerbicoși). Trimiterea se face cu mandate postale sau prin ramburs.

ANTREPRISA ELECTROPHORA

Budapesta, VIII. strada Aggteleki Nr. 15|E.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică.

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta.

Nu e mijloc secret.

vindecă și înviorază

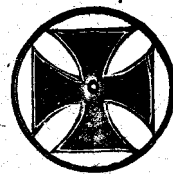
pe lângă garanție.

Deosebită atențiune rării, că acest aparat

e a se da împreju- vindecă boale vechi

(190)

de 20

6a-

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, tuituri de ureche, bătăie de inimă, sgârțuri de inimă, asma, auzul greu, sgârțuri de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceală la mâni și la picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influenza, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. In cancelaria mea se află atestate încurse din toate părțile lumii, cari pretuesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimit bani. Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta“ deoarece-ce „Ciasul-Volta“ atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apretiat și cercetat. Deja efinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă îndeosebi.

Prețul aparatului mare e 6 cor.

Prețul aparatului mic e 4 cor.

folosibil la morhuri cari nu sunt

folosibil la copii și femei de

mai vechi de 15 ani.

constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vnzare pentru țeară și streinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta,

V. strada Vadász 42 G. colțul strada Kálmán.

„MINERVA“ institut tipografic in Orăștie.

Efectuește ori-ce lucrări apartiritoare artei tipografice.

Casse de fer și oțel sigure contra focului și spagerii

pentru păstrat bani, registre și documente în toate mărimile și formele.

Soliditate garantată.

Prețuri eftine.

A se adresa la: Prima fabrică transilvană privilegiată ces. și reg. de casse de fer și oțel

alui

R. ÖSZY

Sibiu — Nagyszeben

Strada Dumbrăvii Nr. 3.

Strada Bruckenthal Nr. 5

Preț curent ilustrat se trimite la cerere gratis și franco.

THE MUTUAL

Societate pentru asigurări de viață în New-York.

Averea institutului la 31 Decemvrie 1904 a fost

2.284.862.000 franci.

Contractele dela „The Mutual“ sunt neatacabile după doi ani dela datul subscrierii. După un an de valabilitate se plătește suma asigurată și în cas când moartea a provenit din sinucidere sau duel. Contractele dela Mutual sunt libere de ori-ce restricțiuni atât cu privire la locuință și călătorii cât și cu privire la împlinirea datorinței militare în cas de răzbel pe uscat și pe apă. Afară de aceasta acei indivizi cari sunr în armata comună ces. și reg., la marină, precum și rezerviști dela armata teritorială (honnéd) și glotașii în cas de mobilizare și răzbel sunt asigurați cu valoarea deplină a sumei asigurate din contract fără cea mai mică detragere și fără de a se plăti pentru acest favor vre-o taxă deosebită.

Agentura principală în Ungaria:

Budapesta, VI., Andrassy-ut 20.

Totfelul de îndrumări și deslușiri se dau cu plăcere și la administrația acestei foi.

Nu există

Săminte agricole și de grădină mai bune și mai recomandabile

ca acelea, care le expediază de 28 ani

MAUTHNER ÖDÖN Furnisorul Curtii Regale în BUDA-PESTA.

Cancelaria și depozitele: Str. Rottenbiller 33. Localul de vnzare: Str. Andrassy 23.

(139)

Catalogul ilustrat, de 226 pagini, se trimite la cerere gratuit și franco.

16-52